

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobkyně **A. A.**, proti žalovanému Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, se sídlem Karmelitská 7, Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 17. května 2012, čj. MŠMT-12491/2012-60,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Žalovaný svým usnesením ze dne 1. března 2012 zastavil řízení o žádosti, kterou se žalobkyně domáhala přiznání jednorázové náhrady podle nařízení vlády č. 122/2009 Sb., o odškodnění studentů vysokých škol, kterým bylo v období komunistického režimu z politických důvodů znemožněno dokončit studium na vysoké škole (dále jen „nařízení vlády“). Nařízení vlády pamatuje na osoby, které byly vyloučeny z řádného studia na vysoké škole v období od 25. února 1948 do 31. prosince 1956; žalobkyně však byla ze studia vyloučena až v roce 1957.

Rozhodnutím ze dne 17. května 2012 zamítl ministr školství, mládeže a tělovýchovy rozklad žalobkyně a napadené usnesení potvrdil. Správní orgán je při svém rozhodování

vázán nejen zákonem, ale i prováděcími právními předpisy; proto pro něj není rozhodné to, že snad vyloučení žalobkyně bylo politicky motivováno, ale pouze to, že se tak nestalo v období vymezeném nařízením vlády. Krom toho ministr poukázal na to, že žalobkyně ke své současné žádosti nepředložila doklad o státním občanství (předložila jej pouze ke své první žádosti, řízení o níž bylo zastaveno za stejné skutkové a právní situace již dne 14. května 2010). Dále žalobkyně nepředložila dokument podle § 2 odst. 2 písm. a) nařízení vlády ani v originálu, ani v úředně ověřené kopii, ale pouze v kopii prosté. Konečně toto druhé řízení ve věci nebylo zahájeno již doručením přípisu žalobkyně dne 15. prosince 2011 (přípis byl formulován podmíněně a nesplňoval znaky žádosti ve smyslu § 45 správního řádu), ale až dnem 29. února 2012, kdy žalobkyně doručila správnímu orgánu své další podání. Marným uplynutím lhůty (dnem 31. prosince 2011) tak nárok na odškodnění zanikl, což představuje další důvod pro zastavení řízení o žádosti.

V žalobě proti tomuto rozhodnutí žalobkyně namítla, že novou žádost o odškodnění podala již dne 15. prosince 2011. Přípis doručený dne 29. února 2012, jímž žalobkyně urgovala vydání správního rozhodnutí o žádosti doručené dne 15. prosince 2011, to ostatně jen potvrzuje. Měl-li žalovaný za to, že žalobkyně ke své nové žádosti nepředložila potřebné doklady, měl žalobkyni vyzvat k jejich doplnění a stanovit jí k tomu lhůtu. Nesprávný je i hmotněprávní náhled žalovaného na věc. Nařízení vlády, které omezuje odškodnění pouze na osoby vyloučené do konce roku 1956, zakládá bezdůvodnou nerovnost v zacházení s osobami pronásledovanými předchozím režimem. Žalobkyni je známo, že ohledně užitého nařízení vlády se u Nejvyššího správního soudu vede řízení ve věci žalobce L. M., a proto navrhla, aby městský soud přerušil řízení v její věci do pravomocného skončení věci L. M. Dále navrhla, aby soud zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na svých závěrech a navrhl zamítnutí žaloby.

Žaloba není důvodná.

Soud souhlasí se žalobkyní v tom, že již dne 15. prosince 2011 podala řádnou žádost, již bylo zahájeno řízení. Případná ne zcela přesná formulace žádosti, podmiňující věta zde obsažená či skutečnost, že k žádosti nebyly připojeny všechny doklady, měly vést žalovaného k výzvě, kterou takové vady (pokud je tu spatřoval) mohly být odstraněny.

Důvodnost této námitky však nemůže vést ke zrušení napadeného rozhodnutí, protože hlavním důvodem pro zastavení řízení o žádosti byla její nepřipustnost spočívající v tom, že žalobkyně byla vyloučena z vysoké školy až v roce 1957, a nikoli – jak to žádá nařízení vlády – v období od 25. února 1948 do 31. prosince 1956.

Žalobkyně podala svou žalobu v době, kdy městský soud vyhověl žalobě účastníka vyloučeného z vysoké školy až v roce 1977; toto rozhodnutí městského soudu však zrušil Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 7. listopadu 2012, čj. 6 Ads 76/2012-63, publikovaným pod č. 2751/2013 Sb. NSS, z něž městský soud vychází i v této věci.

Ustanovení § 1 nařízení vlády, které omezilo odškodnění pouze na studenty vyloučené z vysokoškolského studia v období od 25. února 1948 do 31. prosince 1956, není v rozporu ani se zákonem č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu, ani s ústavním pořádkem České republiky. Pro určení, které z obětí komunistického režimu budou odškodněny, v jakém rozsahu a kdy, je sice forma nařízení vlády podle NSS krajně nevhodná, avšak vychází ze zákonného zmocnění (§ 8 zákona o protiprávnosti komunistického režimu), které není rozporné s ústavním pořádkem.

Zákon o protiprávnosti komunistického režimu počítá evidentně s tím, že nebudou odškodněny všechny oběti. To nic nemění na tom, že všechny oběti si zaslouží účast

a morální zadostiučinění; zároveň to však neznamená, že všechny oběti, které si zaslouží účast a morální zadostiučinění, mají nárok na finanční odškodnění.

Zákon zmocnil vládu k vydání nařízení, v němž vláda podle svého uvážení určí, které křivdy budou odstraněny. I když tedy zákon vymezil délku trvání komunistického režimu, byla vláda oprávněna odškodnit křivdy vzniklé jen v určité části této doby. Skutečnost, že vláda omezila období odškodnění vyloučených studentů pouze na první léta komunistického režimu, sice nese znaky nerovného zacházení, avšak toto zacházení má legitimní účel. Doba stanovená nařízením vlády byla totiž dobou stalinismu či také dobou zostřeného třídního boje; po roce 1956 již došlo k určitému uvolnění ve společnosti, což NSS doložil poukazy na historické prameny a odbornou literaturu.

Zvolené prostředky k naplnění těchto legitimních cílů, tedy časové omezení určující osobní rozsah odškodnění, označil NSS za prostředek přiměřený a vhodný. Rovněž politické prohlášení bývalého ministra školství o tom, že budou odškodněni všichni neprávem vyloučení vysokoškolští studenti, nemohlo založit vymahatelné legitimní očekávání, neboť bylo myšleno pouze jako příslib budoucích politických kroků, případně novelizace sporného ustanovení nařízení vlády. Ve skutečnosti nařízení vlády nikdy novelizováno nebylo ani k odškodnění vyloučených studentů vysokých škol nebylo přijato žádné další nařízení vlády.

Městský soud nepolemizuje se žalobkyní v tom, že věcné důvody pro její propuštění nejspíše leží ještě v oné době zostřeného třídního boje (podle předložených dokladů byla žalobkyně dcerou úspěšného prvorepublikového podnikatele, a pro režim proto nebylo žádoucí, aby byla připuštěna k vyššímu vzdělání) a že jen shodou okolností byla ze školy vyloučena až v roce 1957 a ve druhém ročníku studia. Musí však respektovat časové omezení stanovené v nařízení vlády, které i Nejvyšší správní soud shledal souladným s ústavním pořádkem.

Žalobkyně se svými námitkami tedy neuspěla; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 2. května 2016

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková